

(Nie)przestrzeganie zasad sporządzania tłumaczenia poświadczonego a zwrotne tłumaczenie poświadczone

dr Magdalena Łomzik

Po co komu zasady sporządzania tłumaczenia poświadczonego?

1. Adept zawodu tłumacza przysięgłego

- zapoznanie się z tłumaczeniem poświadczonym
- ułatwienie zdania egzaminu na tłumacza przysięgłego

2. Tłumacz przysięgły

- ułatwienie pracy tłumacza
- ujednolicenie sposobu sporządzania tłumaczeń poświadczonych
- ochrona interesów tłumacza

3. Odbiorca tłumaczenia

- ułatwienie zrozumienia tekstu

Analiza trudności na podstawie zwrotnego tłumaczenia poświadczanego

5 dokumentów medycznych: odpis historii choroby, usg szyi, rtg kręgosłupa, dwa zaświadczenia lekarskie (1 tłumacz)

3 dokumentów sądowych: pozew o zapłatę, pełnomocnictwo, pouczenie (1 tłumacz)

9 dokumentów urzędowych: trzy zaświadczenia o zasiłkach, skrócony odpis aktu urodzenia, skrócony odpis aktu małżeństwa, dwa potwierdzenia zameldowania na pobyt stały, zaświadczenie o zatrudnieniu, zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły (4 tłumacze)

Zwrotne tłumaczenie poświadczone dla tłumacza przysięgłego to... więcej elementów do opisanie/przetłumaczenia

Ustawowe elementy tłumaczenia poświadczonego:

- nazwa dokumentu
- informacja o kierunku tłumaczenia
- formuła poświadczająca
- odcisk pieczęci tłumacza nr 1
- podpis tłumacza nr 1

Dodatkowe elementy tłumaczenia poświadczonego:

- nagłówek z danymi tłumacza nr 1
- dodatkowa pieczęć tłumacza nr 1

Zapis uwag tłumacza zgodnie z *Kodeksem zawodowym tłumacza przysięgłego*

§ 30. Adnotacje i uwagi tłumacza wyróżnione kursywą w nawiasach kwadratowych

1. W tekście tłumaczenia tłumacz przysięgły zamieszcza adnotacje, opisując w zwięzły sposób elementy dokumentu, takie jak godło lub herb, logo, fotografia posiadacza dokumentu, podpis na dokumencie, pieczęcie, skasowane znaki opłaty skarbowej, zabezpieczenia dokumentu i inne ważne elementy dokumentu wymagające odnotowania w tłumaczeniu. **Adnotacje powinny być zwięzłe, wyróżnione kursywą i umieszczane w nawiasach kwadratowych.**
2. W tekście tłumaczenia tłumacz może zamieszczać uwagi, jeżeli wyraża swój pogląd na temat elementów tłumaczonego dokumentu lub przekazuje informację niezbędną do właściwego zrozumienia tłumaczonej treści. **Uwagi tłumacza powinny być zwięzłe, wyróżnione kursywą i umieszczane w nawiasach kwadratowych oraz poprzedzone lub zakończone słowami „Uwaga tłumacza” w języku tłumaczenia.**

Zapis uwag tłumacza

1) Konsekwentnie:

- kursywą w nawiasach kwadratowych, np. [*Stempel*]
- w nawiasach kwadratowych (bez kursywy), np. [unlesbare Unterschrift]
- bez nawiasów i bez kursywy w tekście tłumaczenia, np. **Stempel: Stellvertreter des Gemeindesentrums**

2) Niekonsekwentnie:

- w nawiasach okrągłych kursywą, np. (*e.h. Unterschrift, unleserlich*), następnie w ukośnikach kursywą */Langstempel:/*

- najpierw:

Die Übersetzung vom Original der Urkunde angefertigt.

następnie kursywą w nawiasach kwadratowych:

[In eckigen Klammern: Bemerkungen bzw. Erläuterungen der Übersetzerin]

następnie w nawiasach kwadratowych bez kursywy:

[Längssiegel in Rosa]

Zapis uwag tłumacza

Problemy

- czy przypuszczając, że to są przypisy tłumacza nr 1 powinniśmy objaśniać to w naszym tłumaczeniu? Jeżeli tak, to w jaki sposób?
 - co zrobić z niejednolitym zapisem uwag tłumacza nr 1?
 - w jaki sposób zapisać własne uwagi, jeżeli tłumacz nr 1 zapisuje je zgodnie z KZTP?
 - niezgodnie z KZTP?
 - zgodnie z KZTP?
 - zgodnie z KZTP i z podaniem własnych inicjałów?
- np. [*uwaga M.Ł.:.....*]

Uwagi tłumacza

a) błędne uwagi

[Die Originalurkunde ist auf einem Vordruck erstellt.]

b) zbyteczne uwagi

Geburtsurkunde Nr. 122321312/2323/12 *[wörtlich: verkürzte Abschrift der Geburtseintragung]*

Geschlecht: M *[männlich]*

Zapis nazw własnych zgodnie z *Kodeksem zawodowym tłumacza przysięgłego*

§ 47. Przytaczanie nazw urzędów, organizacji lub instytucji

1. Nazwy urzędów, organizacji lub instytucji **można tłumaczyć**, a wersję w języku źródłowym podać w nawiasie w tekście tłumaczenia.

§ 52. Przytaczanie adresu

1. Adres osoby lub instytucji, jako informacja niezbędna dla doręczeń, **nie wymaga tłumaczenia** jego poszczególnych elementów i powinien być przytaczany w pisowni oryginalnej.

§ 48. Przytaczanie nazw geograficznych zapisanych w obcym języku źródłowym

1. Nazwy geograficzne zapisane w dowolnym alfabecie albo w innych systemach pisma **należy przytaczać w tekście tłumaczenia na język polski zgodnie z zasadami zalecanymi** przez Komisję Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej; **można dodatkowo podać zapis w języku źródłowym.**

Nazwy własne

1. „Jednoznaczne” nazwy własne

Amtsgericht Szczecin-Centrum in Szczecin

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie

Grundschule namens Mieczysław Wieczorek in Olszana

Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Wieczorka w Olszanie

Medizinische Ambulanz PRAMED

Przychodnia Medyczna PRAMED?

Poradnia Medyczna PRAMED?

Ambulatorium Medyczne PRAMED?

Nazwy własne

2. „Niejednoznaczne” nazwy własne

Entschädigungsstelle des Westpommerschen Entschädigungszentrums

Punkt konsultacyjny?/Organ odszkodowawczy?/Oddział?

Zachodniopomorskiego Centrum Odszkodowań

Private Facharztpraxis für Neurologie Jerzy Bajko

Prywatna Specjalistyczna Praktyka Neurologiczna Jerzy Bajko

Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska w zakresie Neurologii i
Neurochirurgii Jerzy Bajko

Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska w zakresie Neurologii Jerzy
Bajko

Sozialamt

Ośrodek Pomocy Społecznej?

Postępowanie ze skrótami zgodnie z *Kodeksem zawodowym tłumacza przysięgłego*

§ 55. Tłumaczenie skrótów i skrótowców

1. Skróty i skrótowce użyte po raz pierwszy w języku źródłowym należy w miarę możliwości rozwinąć i podać w języku docelowym w pełnym brzmieniu, po czym można stosować w języku docelowym ich odpowiedniki, zgodnie z konwencją danego języka.

§ 45. Wyrazy o znaczeniu nieznanym tłumaczowi

Wyrazy, wyrażenia, skróty, skrótowce itp. o znaczeniu nieznanym tłumaczowi należy przepisać oraz opatrzyć uwagą, że zostały w tłumaczonym dokumencie przytoczone w języku źródłowym, ponieważ pomimo wykazania przez tłumacza należytej staranności ich znaczenie nie zostało przez tłumacza odnalezione w dostępnych mu źródłach.

Skróty i skrótowce

1) nieprzetłumaczone:

WD

S. 2x1

2) przetłumaczone:

Mag.

Skróty i skrótowce

Nummer der persönlichen, elektronisch erfassten Daten
Pesel Personalnummer

Statistische Nummer für Unternehmer
Regon Statistische Nummer

REGON* 12323213123
[REGON = Register der Volkswirtschaftsunternehmen]

Steuernummer NIP
Steuernummer

Najlepsze rozwiązanie wg mnie:

Personen-IdNr. [Pesel]
Statistik-IdNr. [REGON]
Steuernr. [NIP]

Skróty i skrótowce

Verpackungsregister
Abfallwirtschaftsregister

Baza danych o produktach i opakowaniach
oraz o gospodarce odpadami (BDO)
Nr BDO: 2132321421

Produkt- und Verpackungsregister [BDO]
Verpackungsregister [BDO]
Abfallwirtschaftsregister [BDO]

Postępowanie z błędami zgodnie z *Kodeksem zawodowym tłumacza przysięgłego*

§ 58. Niepoprawność językowa oraz oczywiste omyłki pisarskie

1. **Błędów językowych lub oczywistych omyłek** pisarskich występujących w dokumencie w języku źródłowym **nie należy oddawać** w tłumaczeniu na język docelowy, jeżeli nie mają wpływu na treść dokumentu i nie dotyczą jego ważnych elementów.
2. **Jeżeli niepoprawność językowa tekstu źródłowego powoduje wątpliwości co do właściwej treści, tłumacz powinien umieścić w tłumaczeniu uwagę na ten temat.**
3. Tłumacz według uznania **może opatrzyć tłumaczenie uwagą o występowaniu błędów lub ich rodzaju**, szczególnie w przypadku licznych błędów językowych czy omyłek pisarskich w dokumencie źródłowym.

§ 59. Błędy literowe lub liczbowe w ważnych elementach dokumentu

1. **Błędy literowe lub liczbowe** w takich elementach dokumentu, jak imiona, nazwiska, daty, numery, **nazwy miejscowości itp. należy powtórzyć w tłumaczeniu.**
2. **W przypadku domniemania oczywistego błędu tłumacz może umieścić uwagę o prawdopodobieństwie wystąpienia tego rodzaju błędu z podaniem właściwego zapisu.**

Błędy

1) niewymagające uwag tłumacza

Erhaltsdatum

Ernst der von der Klagerin erlittenen Körperverletzung

Erstarrung der oberen, rechten Extremität

Verschmälerung der Zwischenwirbelräume

2) wymagające uwag tłumacza

Er hat sich unter der Anschrift... ständig angemeldet.

psychischer und psychischer Gesundheitszustand

Betaserc ODT 24 mg zerfallende Tabletten

tabletki rozpadające się czy tabletki ulegające rozpadowi w jamie ustnej?

Locknitz

Pozostałe

Brakujące informacje w tłumaczeniu:

Szczecin, den...

Wyrażenia w cudzysłowie

Er hat auch bei ihr „rechtsseitige Brachialgie“ festgestellt.
Nach dem Unfall hatte sie Träume, dass sie „retten muss“.

Wnioski

Sporządzanie zwrotnego tłumaczenia poświadczonego

1) **ułatwiają:**

zasada dot. zapisywania uwag tłumacza

zasada dot. postępowania z błędami

zasada dot. nazw własnych

zasada dot. skrótów i skrótowców

zasada dot. brakujących informacji w tekście źródłowym

2) **utrudniają:**

(elementy tłumaczenia poświadczonego ze względu na zwiększony nakład czasu pracy)

nieprzestrzeganie zasad z pkt. 1

niekonsekwentne stosowanie zasad

brak zasad dot. tłumaczenia zwrotnego

błędy w tłumaczeniu

Wnioski

Ich erteile meine Zustimmung für die Erteilung in der vorliegenden Sache durch den Rechtsanwalt Untervollmächtigen den Rechtsanwälten oder Rechtsberatern, der Ermächtigung zu seiner Vertretung vor Gerichten und anderen staatlichen und Selbstverwaltungsbehörden dem Referendar, gewählt nach Ermessen des Hauptbevollmächtigten.

Wyrażam zgodę na udzielenie w niniejszej sprawie przez adwokata pełnomocnictw dalszych adwokatom lub radcom prawnym, upoważnienia do reprezentowania go przed sądami oraz innymi organami państwowymi i samorządowymi aplikantowi, wybranemu według uznania głównego pełnomocnika.

Dziękuję za uwagę!